

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată în anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 16 coroane
Pe o jumătate de an . . . . . 8 coroane
Pe un pătrar de an . . . . . 4 coroane
Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:
Biblia, strada Măcelarilor Nr. 12
(lângă postă)

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir peșt primădată 60 bani, a doua-oară
30 bani, a treia-oară 40 bani.

Feriți-vă de uneltirile dușmanilor!

de Dr. Ludovic Ciafo.

Un șarpe își scoate limba și săsăie ademenitor și își îndreaptă ochii vrăjitori asupra prăzii crezătoare. Credeți, că e privirea cinstită și glasul dulce al unui prieten? Credeți, că acest șarpe veninos vrea să dea un sfat bun sau vrea să întindă ajutor micului dobitoc, care stă zăpăcit și tremurând de frică în fața lui?

Nu, de o mie de ori nu!

Știm cu toții, că atunci când săsăitul șarpelui este mai ademenitor, atunci voința și pornirea lui este mai tare de a se arunca cu sălbateca-lăcomie asupra prăzii. O clipă încă și s'a încolăcit în jurul prăzii pe care o sugrumă și o înghite fără milă...

Ca șerpii aceștia aducători de moarte, să târăsc în mijlocul nostru fără a băga de seamă, agenții dușmanilor noștri. Ei vin între noi ca cu privirea lor să ademenească firile slabe, ei imprăștiie minciună și vorbe slabe pentruca să clătine credința noastră, pentruca să turbure sărbătoarea noastră națională, pentruca să slăbească nădejdea noastră în trăinicia neamului nostru și în viitorul minunat al României-Mari.

Unii spun, că bolșevii ruși amenință hotarele Basarabiei, alții spun, că ungurii au trecut Tisa și sunt în drum spre pământul sfânt al Ardealului. Unii înjură pe conducătorii noștri, alții încearcă să ponegrească familia noastră domnitoare. Unii îndeamnă la neorândueli, alții încearcă să pună bețe în roatele carului nostru național, a statului român.

Cine sunt acestea pasări de noapte? Sunt trimișii dușmanilor noștri neimpăcați. Sunt trimișii guvernului unguresc dela Budapesta, care ni-e dușman de două ori: pentrucă e guvern bolșevic și e un guvern maghiar.

Am știut totdeauna, că ungurii nu ne vor lăsa din ghiarele lor cu una cu două, că ei nu se vor împăca

așa ușor cu soarta și viața lor schimbată. Că, precum omul care se înneacă, se acață și de un fir de pae, așa și ei vor încerca totul, se vor folosi de toate uneltirile, pentruca să mântuiască pe seama lor, ce mai e de scăpat, pentruca să turbure — dacă pot — alcătuirea României-Mari și fericirea poporului românesc.

Dar tocmai fiindcă o știm aceasta și fiindcă așa se întâmplă, să fim cu ochii în patru. Să ne păzim ca de șarpe de aceste unelte murdare, trimise între noi de guvernul dela Budapesta. Să nu dăm crezământ vorbelor lor mincinoase și ațâțătoare. Să nu suferim pe nici unul între noi.

Ci să privim cu mândrie spre soarele libertății, care încălzește acum pe toți românii cu aceeași dragoste. Să privim cu toată nădejdea și cu toată credința spre viitorul nostru, care nu poate fi decât un viitor mândru și de aur pentru toate timpurile!

* Germania a iscălit pacea.

Putem vesti cetitorilor noștri o știre îmbucurătoare. O veste care ne ușurează sufletul și ne îmbracă în haine de sărbătoare. Germania cea cumplită și tare, care spunea totdeauna, că nu se teme decât de Dumnezeu, astăzi — dupăce a fost demult înghenunchiată cu armele — stă umilită și la masa verde, în fața Conferenței de pace. Ea a trebuit să primească condițiile de pace dictate de marile puteri aliate. Ce e drept: condiții grele și umilitoare, dar ne mai având Germania putere și vlagă de a se putea împotrivi, a trebuit în sfârșit să iscălească tratatul de pace.

Lucru mare și îmbucurător. După cinci ani de războire, chinuri și dureri, iată, începutul păcii generale.

Măcelul acesta de aproape cinci ani, măcel îngrozitor și nemaipomenit, a năpusit asupra lumii toate

chinurile și durerile iadului. A secerat viața scumpă a multor milioane de oameni și a îmbrăcat în jale adâncă nesfârșitele inimi de părinți, frați surori și copii.

Dar din paharul amar al suferințelor a crescut o floare frumoasă: floarea mântuirii și a libertății. A fost mare prețul răscumpărării. Dar pe prețul sângelui vărsat potop, a răsărit triumfătoare libertatea popoarelor subjugate. Și a urmat pedeapsa popoarelor trufașe și nedrepte, cari credeau și propovăduiau, că libertatea se poate călca în picioare și dreptatea poate fi omorâtă cu puterea pumnului.

Și între popoarele mari și trufașe, cari propovăduiau asfel de vederi păgâne, trebuie să pomenim în locul întâiu pe nemți. Marele lor general și bărbat de stat, care era Bismarck, avea o vorbă cu care se lăuda: »Macht geht vor Recht«. Asta însemnează: puterea primează dreptul, sau cu alte cuvinte, dacă ai puterea în mână și ești mai tare, poți călca în picioare dreptul. Și cum ungurii erau învățații credincioși ai germanilor, ei propovăduiau tot asemenea vederi barbare și le și puneau în praxă, precum dovedește istoria și suferințele neamului nostru din fosta împărăție nenorocită a Habsburgilor.

Dar războiul acesta a dovedit din nou, că sunt legi vecnice, cari nu se pot întuneca, nu se pot știrbi și nu pot fi omorâte nici cu violența, nici cu minciuna, nici cu puterea. Precum soarele nu pot fi întunecat de norii cei negri decât pe o clipă, așa dreptul, dreptatea și libertatea nu poate fi întunecate de umbra pumnului decât vremelnic, căci în sfârșit ele vor birui și vor străluci triumfătoare peste capetele tuturor. În fața dreptății și a libertății, pumnul barbar se va ascunde umilit și înfricat ca bufnita în fața luminei.

Sunt cinci ani de când Germania a aruncat flăcările războiului

peste lumea întreagă. Ea s'a năpustit ca un tigru asupra Belgiei, ce îi sta în cale, ca pe drumul acesta scurt să pătrundă repede în Franța glorioasă. Germania, care aproape cincizeci de ani n'a făcut altceva decât se ridice contingentul armatei și să se înarmeze din dinți până în picioare, era incredințată, că în câteva săptămâni va putea să ridice pe zidurile Parisului drapelul german, umilind din nou pe francezi ca la anul 1870.

Dar sufletul înălțat și pieptul de oțel al francezilor a oprit puvoii contropitorilor îngânfați. Apoi rând pe rând unindu-se tot mai multe puteri — mici și mari — într'o alianță sfântă contra nemților și celor alăturăți lor, în toamna anului trecut, în sfârșit, a învins dreptul, a învins cultura și civilizația. Germanii și prietenii lor mititei: Ungurii, Turcii și Bulgarii, au depus armele și au cerșit mila învingătorilor, alătura de cari ne aflăm și noi românii.

Sdrobirea Germaniei însemnează eliberarea noastră din sclăvia unguerească. Dacă Germania rămânea biruitoare, însemna sclăvia României vechi și moartea Românilor de pe aceste plaiuri. Biruința germanilor însemna biruința politicei de maghiarizare a Ungurilor. De ce erau Ungurii atât de îndrăzneți și îngânfați? De ce ne răpiau orice libertate și își băteau joc de tot ce aveam noi scump și sfânt? Pentru că știau la spatele lor milioanele de baionete ale germanilor. Căci, cum ar fi putut altminteri să-și bată joc veacuri de-a rândul, de noi și de opinia publică a Europei. Germania ia fost razimul și scutul, ia fost părintele ocrotitor.

Indatăce părintele ocrotitor a fost cu'cat la pământ, am văzut pe asupritorul nostru în toată golătaea lui: mititel și neputincios, de care nu trebuie să ai frică, ci milă.

S'a isprăvit! A trecut ca un vis urât. Germania a iscălit pacea. Ungurul se retrage în coliba lui mititică, pe pământul lui unguerec între Dunăre și Tisa. Iar noi după un somn greu de veacuri îndelungate, ne ridicăm în picioare și privim cu mândrie în depărtare: spre Nistru, spre Tisa și spre Marea-Neagră. Totul e al nostru! Pământ sfânt de lacrimile și sângele nostru.

Se îmbrăcăm haine de sărbătoare. Să punem la o parte ura dintre frați și ura față de străini. Să ne strângem rândurile și să muncim în frățietate ca să ridicăm neamul nostru și țara noastră la înălțimile de cultură și bunăstare în care se găsesc neamurile din Apus. **Dr. L. C.**

În atențiunea Reuniunilor de femei.

Primin din partea doamnei Marta Iepure Fabian (profesoară în Beiuș) următorul articol frumos și plin de învățături, pe care i-l facem cu plăcere cunoscut cititorilor noștri. Vom reveni asupra celor scrise în articol, în numărul următor al gazetei noastre.

Doamnelor! Marea operă a ocupării patriei noastre a României-Mari — prin vitejia Regelui nostru Ferdinand, a bravei noastre oștiri și a conducătorilor înțelepți ai aceleia — cu ajutorul bunului Dumnezeu se apropie de terminare, urmează munca acum a organizării. Dacă în ocuparea țării noi femeile nu ne am luat parte, căci până acum batalioane de femei nu au fost la modă, trebuie să ne luăm parte în organizarea aceleia. În o brazdă cu bărbații trebuie să muncim dacă voim ca patria să fie nu numai mai mare ci și mai bogată și mai cultă și mai fericită.

De când a bătut ceasul desrobirii noastre la Alba-Iulia, am așteptat cu mult dor și drag venirea fraților ca să ne desrobească și făcând din noi femei libere să putem prinde mână în mână cu surorile noastre din regat și să lucrăm împreună pentru binele României. Patria azi pe toate ne cheamă la muncă, căci are lipsă de multe brațe muncitoare. Trebuie să le dăm tot sprijinul bărbaților, cari neobosiți lucrează zi și noapte pentru înfăptuirea visului nostru alcătuind România-Mare. Știrea din Nr. 39 ale „Românului” încă ne cheamă la lucru când ne zice: „Femeia română, care are mare dibăcie în organizare, are azi un teren larg și frumos de muncă.” Dl. Ministru Lazar când a fost la Beiuș, în vorbirea D-Sale ne amintește că femeia română trebuie să ia parte activă în organizarea țării, în care muncă sunt 3 probleme mari de rezolvit: 1) Ridicarea poporului dela sate. 2) Instrucțiunea. 3) Ocrotirea și sprijinirea văduvelor și orfanilor de război. Întru rezolvirea a celor trei probleme mult le-ar putea sta în ajutor femeile a căror muncă și până acum a arătat rezultate frumoase.

1. Ca să putem ridica poporul nostru dela sate, întâi trebuie să ridicăm țărancă și aceasta e lucrul nostru al femeilor inteligente. Să descoperim însușirile lor bune, istețimele și să le dezvoltăm, să le descoperim scăderile și să le dirigem. Femeia dela sate e zdravănă sănătoasă și frumoasă, dar copiii ei de multe ori sunt slabi și bolnăvicioși, pentru că nu-și știe nutrilnici îmbrăca, nici scuti de boale și dacă e bolnav nu-și știe îngriji. De câte ori auzim că femeile merg cu copiii în brațe pe la bolnăvi cu boale lipicioase zicând că molipsirea e poveste de a domnilor. Medic nu cheamă ci numai pe vecina să-l descante. La spital nu-l duce, că acolo toți oamenii mor. Dar nu știe biata femeie, că morbul nu se lăpădește de loc după molipsire, că în zădar duce morbosul la spital când deja e în agonie, că buna nutriție și curățența ar scăpa viața multor copii, cari mor cu zile. De aici urmează, că numărul țărănilor noștri nu crește în proporția recerută, deși, e constatat că Românul are cea mai lungă viață dintre popoarele europene. Ca aceasta să se și poată dovedi trebuie să le stărnim eu statul nostru

întru ajutor femeilor dela sate, să și poată împlini datorințele lor de mame.

Femeia română e una dintre țesătoarele celea mai istețe. Ea își provide casa cu tot soiul de haine. Cultivă inul și cănepa, prepară lână. Toarce, țese, vâpșește cu măestrie. Manufacturile ei nu odată au fost admirate de străini și noi totuși ne cumpărăm dela alții fețe de masă, salvețe, șterguri, tapete etc. deși cele pregătite de țărancele noastre sunt mai bune, mai frumoase și mai ieftine și ar deveni și mai perfecte dacă noi le-am sta întru ajutor dându-le modele cu motive românești, instruindu-le în potrivirea culorilor și câștigându-le materialul ce le lipsește. (bumbac și vâpșele). Cu instrucții necesare le-am putea face atât de iscusite încât și cu haine de port ne ar putea providea. Cât de frumoase ar fi să purtăm și noi femeile inteligente costume țesute de țărance și cusute de noi în locul hainelor enorm de scumpe. Un mare izvor de venit ar însemna aceasta pentru poporul nostru și astfel și pentru stat.

E lucru cunoscut, că țărănul nostru bea și șade bucuros la crîsmă în Dumeneci și zile de lucru, că acolo e mai curat decât acasă la el, acolo poate sta la sfat, apoi trebuie să bea și puțin rachiu ca să poată mânca bucatele slabe pregătite de femeile lor, cari vând puil, laptele și ouile ca să poată lua băutura. De ce nu poate fi și casa româncelor noastre atât de curată ca a jidanului, care are servitoare de român? De ce nu poate avea țărănul nostru un fel de casină în sat, în casă cinsită de român unde să convină să-și schimbe și comunice ideile că și ei trăesc viața socială? De ce nu farbe femeia dela sate puil, laptele și ouale pentru copilașii ei ca să se poată mai bine desvolta și pentru bărbatul ei, care apoi n'ar fi nevoit să meargă după apetitor la crîsmă, unde își ruinează sănătatea, cinstea și bunăstarea bând fără măsură. În loc să meargă la biserică, stă la crîsmă, vorbește vorbe imorale, în loc să prină coarnele plugului își cheltuiește banii uşuratic. Copii omului beiv de comun sunt bolnăvicioși și slabi, deci prin beutura se periclitează și sănătatea generației viitoare. Oare nu are aci femeia inteligentă un însemnat teren de activitate? Mai trebuie să învățăm țărancele, cum să pregătească mâncări gustoase, cum să-și ție casa 'a curat, să se afle bărbatul bine acasă. Trebuie să le dăm sfaturi, cum să-și cultive grădina ca să aibă de vândut zarzavaturile, cepe, etc. etc.: nu să-și cumpere încă ele..

2.) În ce privește instrucțiunea, numărul analfabeților numai atunci va scădea întru adevăr, dacă țărancă uu-și va reținea copilul dela școală cu vorbele: că nu-l va învăța caste, pentru că nu va face din el domn, ci îi va pune straița cu merinde în spate și l va mâna la dascăl să învețe, că cine nu are carte nu are parte, că dacă copilul ei nu va ști ceti nu-și va cunoaște nici drepturile, nici datorințele ce le are în noua patrie și vor veni în conflict cu legea. Femeia inteligentă are deci datorința să le deștepte țărancele noastre și în privința această Doamnele cu învățături mai multe să se perfecționeze tot mai tare în

cultură și știință ca să și poată ocupa locul ce le compete între femeile culte ale Europei.

3.) In rezolvirea problemei de a ocroti și sprijini văduvele și orfanii de război, femeia trebuie să-și aibă partea locului. Inima simțitoare a femeii va ști descoperi unde e rana sufletască și trupească și cum trebuie vindecată. Va ști șterge lacrimile văduvelor va ști îmbrățișa micii orfani împărțindu-le în iubirea lor. Va ști stârni și în inima țărancel mîla față de copii nimanui îndemnând-o să-i, mângâie și să-i hrănească. căci în România-Mare nu-i permis să fie lacrimi și dureri. La muncă declamei Române! Nu cruțați timpul nici oboseală, ba dacă vor trebui a aduce și jertfa pentru binele patriei. Nu lucrați din vanitate, nu vă bateți pentru ranguri, titluri și posturi înalte, lucrați în tăcere, răsplata voastră o veți afla în conștiința proprie care trebuie să vă șoptească azi că lozinca noastră a tuturor este: Totul pentru națiune."

In deosebi Reuniunile de femei au azi un mare teren de activitate. Să trimită din sinul lor pe sate femei, cari vor ști descoperi unde este lipsă de ajutoare și sfaturi bune, vor ști afla mijloacele pentru cari vom ajunge mai ușor scopul ridicarea, țăranei la un anumit grad de cultură, trezirea amotțiunii în femeia dela sate. Ridicând inteligența femeilor de țaran la gradul recerut ca să priceapă, că a-și ține casa curată, a-și prevedea familia cu alimente corespunzătoare, a grijă de sănătatea aceluia ca de cel mai scumpă comoară, e datorința ei, vom promova bună starea materială a poporului nostru întreg, îl vom face tare cult și fericit. Să nu uităm doamnelor, că puterea unui neam depinde dela tăria poporului dela sate, aceasta e temeliea fiecărei țări, deci și a României-Mari. La muncă deci ca această temelie să o facem cât mai puternică.

Prof. Marta Iepure Fabian.

Declarațiile lui Clemenceau.

Se pare că la Paris începe să aibă teamă, că Germanii n'au gânduri bune. Că aceștia — ce e drept — vor iscăli tratatul de pace, dar nu vor face așa și tot ce se cere în acest contract. Ei nu s'au ținut nici de condițiile armistițiului de arme. Așa de pildă nemții trebuiau să predea francezilor întregă flota (năile de război), asemenea steagurile franceze, luate dela aceștia în războiul din anul 1870, apoi dela 1914. Și ce au făcut germanii? Decât să apuce în mână francezilor flota lor, au scufundat-o. Iar drapelele le-au ars.

In camera franceză a vorbit ministrul-șef de cabinet Clemenceau și a făcut următoarele declarații:

Mă tem că n'o să putem demobiliza așa de repede cum se sperase. Evenimentele de astăzi ne dovedesc că trebuie să fim în pază. Violând clauzele armistițiului, Germanii au scufundat flota lor la Scapaflow. Acuma scufundă flota dela Kiel. La Berlin, au dat foc drapelilor franceze dela 1870 și dela 1914, cari trebuiau să ne fie înapoiate. In Polonia, au 350.000 de oameni înarmați. Situația rămâne amenințătoare. S'au interceptat mai multe radiograme, cari arată hotărîrea lor de a nu evacua această nenorocită țară și de a merge până la masacurarea locuitorilor ei.

Declarațiile dlui Tache Ionescu.

Dl Tache Ionescu, șeful partidului conservator-naționalist și fost ministru în cari multe rânduri; întors nu de mult dela Paris, a făcut declarații de însemnătate atât la intronirea dela clubul conservator-naționalist cât și în fața unui ziarist.

La clubul conservator-naționalist, dl T. Ionescu a spus între altele, următoarele:

Omenirea va trăi de aci înainte pe dreptate, nu pe forță. Legiferarea legăturilor dintre capital și muncă este cel mai mare progres ce s'ar fi putut face vreodată.

M'am întors în România Mare dar nu m'am întors în România Nouă.

Cine va face această Românie Nouă? O vor face toate forțele naționale. Sistemul vieții de azi nu mai poate trăi. Lumea nouă să o facă țara întreagă. Nu putem trece peste Carpați și peste Prut cu falșurile din România Veche.

Nu se poate o țară nouă dacă alegerile nu se vor face odată în toată România Mare și dacă aceste alegeri nu vor fi libere.

Imi pun credința în democrația română și dacă voi putea să-i fiu un umil servitor îi voi fi.

Iar unui gazetar i-a spus următoarele:

"Politica viitoare a României nu poate fi decât așa, pe care am cerut-o încă din August 1914, pe care națiunea a înfăptuit-o prin eroismul și sacrificiile ei, care ne-a dat unitatea națională, viul nostru de o mie de ani și care este singura politică pe care o putem duce și cu onoare și cu folos.

Aceasta este politica de menținere a alianței cât mai strânsă cu marile democrații din Occident. De altfel, nici un concep, ca vreun om cu minte să se propună o altă politică.

Despre o alianță cu Germania, sau despre vre-o chochetărie cu Germania și cu foștii ei satiteți, cred că nu este român care azi să îndrăznească să propună așa ceva. Destul a suferit România din faptul că au fost unii cari au propus-o înainte de victoria strălucită a Aliatilor.

De altfel ar fi și absurd, căci în politica internațională, Germania azi nu există. Iar a vorbi despre o izolare a României ar fi o adevărată copilarie.

Nimeni azi nu poate trăi izolat, nimeni."

"România cea nouă, cum am spus-o la Iași, în Cameră, este fatal o țară eminentemente democratică. Numai pe bazele unei largi democrații se pot contopi Românii cari fuseseră despărțiți în trei trunchiuri.

"Am spus la 1917, că împrejurările actuale sparg cadrele partidelor, că deci partidele se vor transforma, căci numai așa vor putea deveni din partide locale din vechea Românie, partide în România Nouă.

"Această operă se va face, fiind că nu se poate să nu se facă.

"Dar dacă România este menită cum cred că este menită, să ducă o viață într'adevăr secundă, partidele vor trebui să înceteze da a fi cliici și încă și mai puțin asociațiuni de exploatare.

Din această primenire va eși și o nouă morală și anume: stăruirea abuzurilor partizanilor.

Sunt convins că această operă de asanare se va face.

"Dacă partidele și căpeteniile politice nu vor fi în stare s'o facă, ea tot se va face fără ele și împotriva lor."

Unificarea bisericii ortodoxe.

In constătuirea arhierilor ținută la Sinsia (la care au luat parte și episcopul Miron Cristea, dnii V. Goldiș, Branisce și Lupas) pentru a se înțelege asupra unificării bisericii ortodoxe din România întregă, s'au adus următoarele hotărîri.

1. Să se decreteze unificarea ierarhică și canonică a bisericilor ortodoxe române din toate provinciile alipite patriei mume și anume să se înceapă această lucrare cu forul suprem de conducere bisericească, cu Sf. Sinod.

2. In vîrtutea acestui principiu de reîntregire la cea mai apropiată ședință a Sf. Sinod să fie convocați, ca membri de drept istoric și canonic ai acestei înalte corporațiuni, toți ierarhii bisericii ortodoxe române din provinciile României întregite.

3. In lucrarea de organizare bisericească pe baze canonice și autonome, din punct de vedere reprezentativ aditiv, legislativ și judecătoresc, se ia ca punct de plecare pentru desbateri statutul organic al Mitropoliei ortodoxe române din Transilvania.

4. In scopul acesta textul statutului organic se va trimite autorităților bisericești din toate provinciile spre studiu amănunțit și spre a ridica toate modificările pe cari le vor afla de trebuință, avînd să-și înainteze fiecare proiectele sale, care vor forma obiectul de desbatere al unei viitoare consfătuiri.

Aforizme.

Despre noi înșine îl credem binele chiar așa de ușor ca și despre altul răul.

Nu fiecare femeie este teatralistă dar scene toate știu face,

Vasul găurit, femeia nervoasă pu in își folosește.

Mai curînd ajungem la rînd atunci când trebuie să dăm, mai târziu: dacă trebuie să căpătăm.

În oglindă mici când nu ne vedem mai urăți, dar închipuim totdeauna mai frumoși

Dacă nu ne-am ougeta prea mult la viitor, am fi mai fericiti.

V. I. C.

Economie și finanțe.

Bucatele vor fi recvirate.

E vorba că Consiliul dirigent va da ordonanță, în toalesul căruia, bucatele se vor recvira și în anul acesta. Dar numai de pe moșile cari sunt mai mari decât 200 jugăre (holde) și și aci numai ce rămân peste trebuințele proprietarului. Prețul va fi statorit—dupăcum aflăm — grâul: 100 kg. cu 120 cor.; iar orzul: 100 kg. cu 100 cor.

O însoțire Economică Română.

Românii din județul „Târnăveni-mic“ au hotărât înființarea unei societăți economice, cu scopul de a prelua aprovizionarea întregului ținut cu mărfuri comerciale și articlii de alimente. Programul vast al însoțirii ne îndreptățește a presupune, că aceasta însoțire va juca încurând un rol preponderant în viața economică a județului.

Apelurile de subscripție ale acțiilor s'au lansat și avem cele mai bune șanse în privința reușitei lor.

Zilnic primim de pretuindenea raporturi, cari dovedesc, că Românii salută cu mare bucurie înființarea unei astfel de societăți și cum valoarea unei acții e stabilită în 50 lei, credem, că foarte mulți dintre țărânii Români vor grăbi să subscrie acții.

Fondatorii societății sunt d-nii: Dr. Marcian Caluțiu, Dr. Marie Holom, Emil Popp, Dr. Emil Folea, Aurel Maniu și Zaharie Boila.

Vor fi rechiziții de vite și cai?

Dela Resortul de agricultură primim spre publicare următoarele: Ni s'a adus la cunoștință, că în unele regiuni s'a răspândit vestea că se fac noi rechiziții de vite și cai și că populația este îngrijorată din acest motiv.

Vă rugăm să dați cea mai largă publicitate că nici din partea Consiliului Dirigent și nici din altă parte nu s'a ordonat pentru județul Brașov nici un fel de rechiziții și nu se vor ordona nici în viitor.

Da-ă în unele comune s'au luat dispoziții pentru concentrarea cailor într'un centru oare-care, aceasta nu s'a făcut decât pe motivul de a constata eventualele boli contagioase, ivite între animale.

Noul credit acordate României.

Delegații români au încheiat la Paris o convenție cu guvernul Statelor Unite, în senzul căreia America va acorda României un credit lunar de cinci milioane dolari, pentru plățirea almentelor ce i s'au furnizat și i-se vor furniza.

Cursuri românești.

— Informațiuni primite dela Biroul Presei. —

Seria cursurilor organizate de resortul cultelor în vederea trebuințelor școlare dela toamnă a început. La 15 Iunie s'a deschis la Cluj cursul pentru pregătirea de profesori de liceu, școli normale comerciale și civile. 500 de ascultători urmează aceste cursuri. Lecțiile le predau 32 profesori din toate provinciile românești (majoritate din teritoriul regat). Tot acolo s'a deschis și cursul pentru pregătirea profesorilor de muzică. Asemenea și un curs pentru studenții ce vor să învețe limba engleză și franceză în vederea continuării studiilor la școlile superioare din apus.

Tot la 15 Iunie s'au deschis cursurile pentru învățători-ajutori la Săliște. Sunt înscriși peste 200 de însi Corpul didactic alcătuit deasemenea din elemente de aici și din România veche.

La 1 Iulie s'au deschis cursurile de completare pentru învățătorii români dela școlile de stat din nordul Transilvaniei, La Baia-Mare, Oradea-Mare. La ambele aceste cursuri s'a înscriș până acum aproximativ la 250 învățători. Atât la Oradea Mare cât și la Baia Mare pe lângă profesorii ardeleni, funcționează și cât 5 profesori din România veche. Scopul acestor cursuri este introducerea învățătorilor în cunoașterea cât mai temeinică a limbii și literaturii române, istoriei și geografiei a

Româneli întregite, a muzicii noastre naționale și a problemelor nouă pe cari au să le servească școala de stat românească, care începe la toamnă. În legătură cu aceste cursuri funcționează și câte o școală de aplicație condusă de învățătorii din România.

Tot la 1 Iulie începe la Brașov cursurile pentru pregătirea conducătoarelor pentru grădiniile de copii. S'au înscriș până acuma vreo 20 ascultătoare.

În afară de pregătirile pe cari lea luat resortul cultelor în vederea trebuințelor școlilor românești s'au luat măsurile și pentru satisfacerea trebuințelor și celorlalte naționalități conlocuitoare, potrivit situației schimbate. Astfel la 1 Iulie se vor deschide în Sibiu trei serii de cursuri pentru profesorii de celelalte naționalități și anume: 1. Un curs pentru profesorii sași, 2. Un curs pentru profesorii dela școlile secundare confesionale ungurești și 3. Un curs pentru profesorele dela școlile de călugărițe catolice. La aceste cursuri se vor preda lecții de istorie și geografie și de limba și literatura românească. Lecțiile se dau în limba germană, respective maghiara de către profesori români ardeleni. Toți cursiștii sunt întreținuși pe cheltuielile statului.

Liceul din Petroșeni se va preface în viitor în liceu tehnic, conrespunzător nevoilor speciale ale regiunii respective.

La 30 Iunie a expirat termenul pentru intrarea cîrerilor de concurs pentru catedrele universitare din Cluj.

În 26 Iunie au sosit dela Sibiu d-ii Branisce și Lupaș unde au luat parte la ancheta în chestia unificării bisericilor.

Duminecă în 29 Iunie s'au deschis la Săliște în mod solemn cursurile pentru învățători-ajutori în prezența dlui Valeriu Branisce, șeful resortului de culte și instrucțiune și a dnilor secretari generali O. Ghibu și I. Lupaș.

FOIȘOARĂ

Unul prieten mai tânăr. *)

Fără gânduri, naiv și senin pleci în lumea largă. Plin de iluzii și speranțe, puternic în credință, trufaș îți porți fruntea sus între nori.

Privești cu un surâs de nemărginită încredere drumul lung ce se întinde înaintea ta și aștepti ca lumea cu sfială să se dea în lături.

Surâsul oamenilor, strângerea caldă de mână a prietenilor, privirea galeșă și dulce a unei femei — toate toate însemnează iubire alipire și admirație!

Sgomolul și aplauzele mulțimei de multe ori te vor îmbăta. Vei crede, că lumea e biruită, iar tu ești eroul din povești. Grijește, lumea e o prăpastie adâncă. Atenți și sficioși să te plimbi în jurul ace-

lei prăpastii. Nu te uita prea mult la cer și nu-ți grăbi pașii, căci un pas greșit, unul singur te răpește în adâncime, ești nimic.

Vrei să ajungi la țintă? Fii cuminte și curajos. Dar curajul să nu întrecă puterile tale. Drumul vieții nu este numai șes, nu numai rose și iarbă verde sunt covarele acestui lung drum. Multe râuri și multe dealuri îți stau în cale.

Puternic și dibaciu să fii, dacă vrei să lupși cu valurile dușmănoase. Urcă încet mănșii și te mai oprește, căci altcum biruit de oboseală vei fi izbit la pământ fără milă și trupul tău istovit poate să cadă, rostogolindu-se la poalele muntelui, acolo de unde ai plecat!

Nu încerca să treci râurile cu sărituri urtașe. Pasul tău e prea mic și avântul tău prea slab; ușor poți să nimeresti în mijlocul apei, acolo unde numai unghiezele pescarilor te vor scoate, dar — prea târziu!

Dr. Ludovic Clat.

Cugetări. *)

Involdla ascunsă a prietenului e mai primejdioasă decât ura neîmpăcată a dușmanului.

Femeia nu cunoaște cale mistocle. Dânsa e inger pășilor care te conduce la lăman, sau este drac care îți procură chinurile tadului.

Conștiința națională este (scuzăft asemănarea) ca câinele legat în lanțuri. Cu cât acesta va fi mai mult ținut în lanțuri și va fi mai mult hărățit, cu atât mai rău și mai îndârșit se face. Cu atât mai primejdios va fi pentru tâlhărit și dușmanul care ar cuteza să năvălească în curtea stăpânului său.

Răvaș politic.

O delegație bănățeană la Regele.

Delegația bănățeană compusă din d-nii Dr. Ioan Sârbu, Popovici, părințele Av. Imbricane, George Ion și profesorul G. Nedelcu, a fost primită în audiență de M. S. Regele, comunicând dorința bănățenilor ca oastea română să ocupe hotarele etnice ale Bănătului.

* Noii deputați Italiani.

În fruntea noii deputații italiene pentru pace, e juristul Scialoja, Maggiorino Ferraris, celebrul Marconi și deputatul Crispi.

* Alegere de deputați în Ceho-slovacia.

În cursul lunii Iunie au avut loc în toată Ceho-slovacia alegerile pe baza votului universal. În toate locurile a domnit cea mai deplină ordine. Social-democrații au obținut succese frumoase; în periferiile orașelor însă socialistii naționali i-au învins în toate locurile.

Alegerile acestea pentru Cehi au o însemnătate foarte mare, pentru că germanii n'au obținut majoritate nici în Boemia germană (adecă în părțile unde ei locuiesc în majoritate), ci cehii au ales tot atâți deputați cât și germanii. Câte un oraș, care a avut până acum administrație nemțească, a ales deputat ceh.

Sau ales: 43 socialiști naționali, 27 democrați populari, 5 industriali, 5 germani și 4 sioniști.

Aviz.

Prețul făinei: Dela 1 Iulie începând, prețul făinei ce se va distribui din partea orașului populației (care nu are făină) va fi:

făină de pâine klg. cor.	2-20
făină de fiert " "	3-40
făină albă " "	5-—
făină de sucăruluz klg. cor.	1-50

Magistratul.

Se poate ceva mai odios decât omul care vrea să se impună cu orice preț?

Acesta e obraznic ca și musca ce apare și te urmărește necontenit. El vrea la adunări culturale și la adunări politice. Ar vrea — sârmanul — să ducă rol în viața socială sau politică. Ori cât l'ai hâșăi și oricât l'ai lumina, că e secătura fără rost, — nu cedează.

Nu cedează și nu dispore până când ridicolul — această mare putere — nu-l înecă pofta de a se impune.

Dr. L. C

* Din cartea „Într'un Mănăchiu” (schife și povestiri), București 1915, tiparul Institutului grafic „Miserva”.

Cum va fi împărțit Bănătul?

În vorba că la conferința de pace s'ar fi hotărât împărțirea Bănătului între noi și Sârbi. Gazeta din București „Independance Roumaine” (scrie în franceză) scrie în privința aceasta, că granița bănățeană dintre Sârbi și Români va trece spre răsărit dela Biserica-Albă, Vârșeț și Chichinda. Serbia va căpăta trei circumscripții (cercuri) din sudul județului Timiș (cercuri Biserica-Albă, Cubin și Vârșeț) și circumscripțiile județului Torontal, afară de: Cerna, Sânmielăușul-Mare, Parjamos și Nagykanizsa, cari circumscripții ar reveni României.

Înfăptuită această graniță, se vor uni cu Serbia 224.000 sârbi, în aceeași vreme Serbia va încorpora 386.000 suflete, cari sunt de altă naționalitate. Serbia va căpăta două orașe cu majoritate nemțească Vârșețul (49 % germani și 31 % sârbi) și Biserica-Albă (52 % germani și 17 % sârbi). Serbia ar căpăta două circumscripții românești, circumscripția Vârșeț (49 % români, 14 % sârbi) și Alibunar (51 % români și 40 % sârbi), asemenea două circumscripții cu majoritate germană. Deși Serbia ar trebui să recunoască, că șvabii din Bănat, cari voiesc să rămână sub stăpânirea politică unitară (adecă să rămână cu toții în o singură țară), și-au exprimat în mai multe rânduri dorința că ei să fie alipii României.

Dar această hotărâre mai are cursul că aruncă 400.000 de români sub stăpânire străină.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, oș

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin localuri publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în ori ce chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da părerile despre operațiunile de războiu, sau despre situație și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau ori ce alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice să vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, să vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus, să vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de războiu.

Aviz.

În cauza stampilării bannotelor de coroane, comunicăm publicului, cumcă stampilarea se încheie necondiționat la 10 Iulie și prin urmare nu se va prelungi. Se vor stampila inclusive toate bannotele liferate la locurile de stampilare până în 10 Iulie, 6 ore seara.

Totodată se anunță, că bannotele de 20 coroane ediția IL, precum și cele de 10.000 coroane, în sensul ordonanței întregitoare, încă se admit la stampilare. Comisiilor de stampilare li s'a dat ordin în înțelesul acesta.

Resortul Finanțelor.

Pedepse bine meritate.

Pretorul Comandamentului Zonei de Supraveghere, în ședința dela 14 Iunie 1919, a condamnat pe indivizii mai jos notați, pentru diferite abateri după cum urmează:

1. Slay Beni din Kercea, ună lună închisoare, pentru că a răspândit știri false la adresa M. S. Regelui.

2. Botar Gaspar, Gherla, un an închisoare, pentru că în calitate de preot catolic a ținut în biserică o predică tendențioasă.

Industrie și comerț.

Ce ne-au trimis cehii?

În zilele acestea au sosit la București 32 de vagoane cu mărfuri cumpărate dela cehi. Trenul a plecat din Witcovitz și trecând prin Jugoslavia a intrat în România prin Orșova. Trenul acesta a adus: 100 tone (o tonă face 1000 gk.) de Koks 100 tone de fier, 30 tone de țevi, 100 tone fier topit și 100 tone unelte de oțel.

Zilele acestea se așteaptă încă un tren, care va aduce sticlă și sticlărie, aparate telegrafice și alte mărfuri trebuincioase.

Transportul mărfurilor liber.

Cu începere dela 29 Iunie transportul mărfurilor pe calea ferată în vechiul regat este liber și nu e lipsă de nici o autorizație specială. Afară de transporturile de carne, bucate, cartofi, fasole, zahăr, pește, spirit și petrol.

Toate transporturile de alimente sunt libere până la cel mult 500 kgr. Cantități mai mari se pot primi numai cu autorizația căilor ferate.

* Salonicul la dispoziția României?

Din Salonic se telegrafiază ziarului „Le Temps”:

În cercurile oficiale se spune că, după propunerea lui Venizelos, întrebuintarea portului Salonic, va fi acordată Jugo-Slaviei Bulgariei și poate chiar României.

Că să înlesnească transitul mărfurilor jugo-slave și românești până în portul Salonic, guvernul grecesc a propus acestor două guverne aliaste construirea unei căi ferate între Dunăre și Salonic și legarea acestui port de marele fluviu prin mijlocul unui canal direct sau al unor secțiuni canalizate ale Dunărei, Savei, Moravei și Vardarului.

* Vaporul „Ocamor” la Constanța.

În Constanța a sosit vaporul englez „Ocamor” cu șase sute de tone de mărfuri și provizii alimentare pentru Statul român.

Austria și exportul în România.

În ziarul vienez „Naus 8 Uhr-Blatt“ din 24 Mai găsim o scrisoare semnată Bernhard Rosentrauch, casă de export, care spune că a fost la București pentru a cerceta dacă poate relua relațiile comerciale pe cari le avea înainte de războiu. A găsit o dispoziție destul de bună, mai ales având în vedere deosebiraa de valută, care face foarte rentabilă cumpărarea de marfă vieneză pentru români. Însă comercianții români cari doresc să facă cumpărări la Viena sunt îngroziți de greutatea pe cari le întâmpină la diversele centrale din Viena, cari fac cumpărăturile aproape imposibile.

Autorul scrisorii cere guvernului austriac să lase liber comerțul, pentru că altfel nici odată nu se vor putea relua afacerile comerciale între Austria germana și România.

Teatru românesc în Sibiu.

Anunțăm cu plăcere că artiștii Teatrului Național din Craiova sub conducerea dlui Mișu Fontino vor da în orașul nostru 5 repetitanții și anume în serile de 5, 6, 7, 8 și 9 Iulie a. c.

Reprezentanțiile vor avea loc în Teatrul orașenesc. Sâmbătă în 5 Iulie se va juca piesa „Institutorii“, comedie în 3 acte de Otto Ernst. Spectacolul se începe cu admirabilul poem „Pe aici nu se trece“.

Celelalte spectacole vor urma consecutiv și se vor anunța.

Bilete pentru toate reprezentațiile se află de vânzare la magazinul Ioan Grăia vis a vis de Împăratul Roman, strada Cisanădiei.

Iubiții noștri artiști vor juca după aceea în Brașov, Sighișoara, Blaj, Cluj, Oradea-Mare, Arad, Timișoara, Lugoj, Caransebeș, — și dacă împrejurările vor permite în Deva, Alba Iulia, și Orăștie.

Un grup de artiști societari a Teatrului Național din București sub conducerea dlui Svrbul au hotărât de asemeni de a da câteva spectacole de teatru modern, începând în 10 Iulie în Sibiu, apoi în Brașov, Cluj și alte orașe din Transilvania, Crișana și Bănat.

În grupul acesta vor participa dna A. Cârje Vlădicescu, doamna Beătrice Crivețeanu, doamna Toto Ionescu, dnii A. Atanasescu, G. Ciprian și Critico.

Nr. 755/919 C.

Consiliul Dirigent Resortul de Comunicație

Spre a pune publicul în cunoștința taxelor legale ce să plătesc pentru liberarea permiselor de transport și astfel spre a putea feri de eventuale speculări și abuzuri, se aduc la cunoștință toate taxele stabilite.

Permisivile de transport să liberează de resortul de comunicație pe baza docu-

mentelor de cumpărare sau ridicare liberate în regulă de resorturile în cădere.

Din acest prilej trebuie accentuat, că liberarea permiselor de transport se face pe lângă documente în regulă restrânsă numai prin numărul vagoanelor, cari stau la dispoziție pentru efectuarea transporturilor.

Din cauza aceasta ori ce altă intermediare, decât cea legală, este absolut fără folos, deoarece fiecărui cetățean i se liberează permisul încât actele îi sunt în regulă și sunt vagoane la dispoziție.

O decentralizare la liberarea permiselor s'a făcut și până acum, încât unele resorturi, unii prefecți, comisarii de alimentare, uzine și întreprinderi publice au primit carnetele perforate dela resort pentru a le folosi conform îndrumărilor.

Alte ușurări sunt acum în plan și se vor pune în vigoare imediat ce vor fi terminate lucrările.

Taxele amintite sunt următoarele:

Pentru zece mii kgr. acid nitric sau sulfuric 200 cor., pentru zece mii kgr. benzină 100 cor., pentru zece mii kgr. buți goale 10 cor., pentru zece mii kgr. bere 200 cor., pentru zece mii kgr. cafea conservă 300 cor., pentru zece mii kgr. cartofi 100 cor., pentru zece mii kgr. carbit 200 cor., pentru zece mii kgr. cărămidă 15 cor., pentru zece mii kgr. cărbuni de piatră 10 cor., pentru zece mii kgr. cărbuni de lemn 100 cor., pentru zece mii kgr. ceapa 100 cor., pentru zece mii kgr. ceară 2000 cor., pentru zece mii kgr. cereale 50 cor., pentru una ladă clăbrite 5 cor., pentru zece mii kgr. coloniale 250 cor., pentru zece mii kgr. fasole 100 cor., pentru zece mii kgr. fân 50 cor., pentru zece mii kgr. fer 100 cor., pentru zece mii kgr. fer comercial 200 cor., pentru zece mii kgr. fuioră, lână 200 cor., pentru zece mii kgr. făină 100 cor., pentru zece mii kgr. gyps 100 cor., pentru zece mii kgr. lemne de casă 30 cor., pentru zece mii kgr. lemne profunde 50 cor., pentru zece mii kgr. lemne de construcție 100 coroane pentru zece mii kgr. lemne de foc 10 cor., pentru zece mii kgr. luminări 200 cor., pentru zece mii kgr. mangal (cărbuni de lemn) 100 cor., pentru zece mii mal de argăsit 100 cor., pentru zece mii kgr. mașini noi 200 cor., pentru zece mii kgr. melasă 100 cor., pentru zece mii kgr. mere 100 cor., pentru zece mii kgr. mobile de comerț 200 cor., pentru zece mii kgr. nisip 15 cor., pentru zece mii kgr. păr de bou 200 cor., pentru zece mii kgr. peatră albă 20 cor., pentru zece mii kgr. peatră de edificat 15 cor., pentru zece mii kgr. peatră măruntă 10 cor., pentru zece mii kgr. pele 200 cor., pentru zece mii kgr. ulei de mașini și petrol 100 cor., pentru zece mii kgr. postav pânză 300 cor., pentru zece mii kgr. sare 15 cor., pentru zece mii kgr. scânduri de construcție 100 cor., pentru zece mii kgr. sticlă de zahăr 15 cor., pentru zece mii kgr. sticlă unsoare 200 cor., pentru zece mii kgr. sodă, săpun 200 cor., pentru zece mii kgr. spirt, rum și albe spirtoase 1000 cor., pentru zece mii kgr. spirt denaturat 100 cor., pentru zece mii kgr. sticlă de comerț 300 cor., pentru zece mii kgr. scoarță 100 cor., pentru zece mii kgr. talpă și piele pentru ghete 600 cor., pentru zece mii kgr. țigle 20 cor., pentru zece mii kgr. var, ciment 100 cor.,

pentru zece mii kgr. vin, rachiu 300 cor., pentru zece mii kgr. zahăr 100 cor., pentru zece mii kgr. zdoențe 200 cor.

Sibiu, la 28 Iunie 1919.

Șeful resortului,
Dr. Romul Boila

Taxele medicilor din Sibiu.

În adunarea generală a reuniunii medicilor ținută la 18 Iunie 1919 s'au stabilit următoarele onorarii pentru medici:

1. Pentru o consultațiune în ora de ordinațiune a medicului sânt a se plăti cel puțin 10 coroane. Pentru o vizită la casa bolnavului, ziua, cel puțin 20 Cor., noaptea cel puțin 40 Cor. Când un tratament reclamă mai mult de 10 vizite, pentru celelalte vizite se admite o reducere a taxei până la cel puțin 10 Cor. pentru fiecare vizită. Dacă la o vizită se prezintă mai mulți bolnavi pentru consultație, atunci pentru fiecare se a se plăti o taxă de minimum 10 Cor.

2. Pentru un consiliu este a se plăti atât medicului consiliar, cât și medicului curant cel puțin 40 Cor. Dacă însă consiliul se ține la dorința medicului curant, acesta primește taxa care îi compete pentru o vizită.

3. Taxa pentru atestatele ce se scriu în ore de consultațiune, este dela 20 Cor în sus.

4. Pentru o vaccinare în ora de consultațiune e de a se plăti cel puțin 20 Cor.

5. Pentru certificate scrise pe seama societăților de asigurare este a se plăti 60 cor. cu analiza urinei, și 45 cor. fără analiza urinei. Dacă se cere vizitarea la locuința celui ce dorește a se asigura, atunci e de a se solvi și taxa pentru vizită.

6. Onorariul unui medic de casă se stabilește pentru viitor cu minimum 100 cor. de persoană, dar nu mai puțin de 400 cor. anual. La contracte vechi onorariul anual se poate stabili fără considerare la numărul membrilor familiei, dar cel puțin 400 cor.

7. La cercetarea bolnavilor la țară sânt de a se plăti pentru fiecare chilometru precurs minimum 5 cor. însă și pentru depărțări mai mici de 8 kilometri cel puțin 40 cor.

8. Taxele pentru cercetări chimice microscopice bacteriologice, precum și alte cercetări ce cad în cadrul unui specialist nu se cuprind în aceste taxe.

9. Încunoștințarea despre aceste schimbări ale taxelor medicale se face și pentru societățile de asigurare numai pe calea aceasta.

Taxele acestea intră în vigoare cu 1 Iulie 1919.

Știri diferite.

— Episcopul de Lugoj Dr. Valeriu Frențiu, împreună cu un număr de ofițeri francezi și români, vizitat în zilele trecute Turnul-Severin.

Ca director al Conservatorului din Cluj, este desemnat distinsul compozitor și muzician G. Dima, profesor de muzică în Brașov.

La Galați în scut din Italia 1450 soldați Transilvăneni, în surdă toți se vor împărția fiecare la vatră lor.

— Ziarul maghiar „Uj Világ” apare din 29 Iunie începând la Cluj.

— Camera franceză a votat 4.300.000 franci pentru serbarea victoriei, care va avea loc la 14 Iulie.

— Wilson președintele Statelor-Unite din America a plecat Sâmbătă seara spre Brest și Duminică dimineața s'a îmbarcat pentru Statele-Unite.

— De la București ne vine știre că dl. Take Ionescu șeful partidului conservator democrat va veni în curând în Ardeal.

— Generalul Franchet D'Esperey a sosit la 27 în Timișoara. A fost așteptat la gară de colonelul Lonkiewicz, șeful statului major. După sosire au mers în automobil la comandamentul sârbesc pentru S'nat.

— Foala dlui V. Branște „Dr. pelul” după dăpărtarea fostului ei șef a fost preluată de o societate pe acți și de acum înainte va apărea ca ziar cotidian. Programul ei va fi cel stabilit la marea adunare de la Alba-Iulia.

— În județul Aradului s'a început recerșul. Recolta în urma multelor ploți din primăvară e mijlocie. — Porumbul, care a suferit mult de răceală și în urma ploilor din săptămâna trecută, s'a îmbunătățit mult.

— Din Budapesta se anunță că acolo a izbucnit o mare contrarevoluție care a putut fi însă sugrumată cu ajutorul găzii roșii care continuă a fi credincioasă lui Bela Kun fiindcă este foarte bine plătită.

Pacea cu Germania.

Germania a iscălit pacea la Versailles, Sâmbătă în 28 Iunie la ora 3 după amiază.

Pedepse binemeritate.

Curtea Marțială a Comand. Trupeilor din Transilvania a pronunțat următoarele sentințe în ședința din ziua de 1 Iunie 1919.

1) Paroydi Ferutz din Cluj a fost condamnat la șase luni închisoare, fiindcă s'a găsit la el ascunsă o armă, contravenind la ord. Nr. 3 a C. T. T.

2) Lustig Șandor din Cluj a fost condamnat la trei luni închisoare și trei mii lei amendă, pentru că a ținut ascuns un revolver, contravenind astfel la ord. Nr. 3 a C. T. T.

3) Geist Zigmund din Cluj, a fost condamnat la trei luni închisoare și 3000 lei amendă, pentru că a ținut ascuns un revolver, contravenind la ord. No. 3 a C. T. T.

Comisar Regal Raportor.

Major (ss) Carp.

Grefier, Locot. (ss) Al. Rozin.

Harta României Mari

cuprinzând toate noile ținuturi locuite de Români, cum și granițele țărilor mărginașe, se află de vânzare la

Librăria „Foaiă Poporului”
Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Informațiuni

Cantor, învățător eventual învățătoare

se caută la stațiunea gr. cat. română din frunța mare comună Craiudoroff, județul Sătmăr (Királydarók, poșta în loc, gara Mofinul-mare, depărțare 11 klm).

I. Dozările asigurate prin cartea de leasă: 1. cvartir frumos în natură cu grădină de 1000 st. □ și clădiri plugărești, 2. un drept de pășunat socotit la 4 coroane (de fapt 50 cor.), 3. 12 hl. grâu, jumătate curat, jumătate săcăreț, prețuit total la 100 cor., 4. ștolele cantorală 50 cor. (de fapt 2-300 cor.), 5. bani gata din lada bisericeii 700 cor., 6. restul ajutor de stat cași înainte.

II. Onorare pentru conducerea corului, lucru de mână și a: 1. pământ cantoral 20 cubule (à 1200 st. □), șes comasat foarte bun a căruia arândă se poate socoti minimal la 1600 cor., 2. 12 hl. mălaiu grăunț, 3. alte opt drepturi de pășunat valorând 400 cor. anual.

În caz că s-ar alege învățătoare, aplicată are să se îngrijească, în înțelegere cu senatul, de cantor, cedându-i acestuia o odăle din cvartir, jumătate din grădina și pământul cantoral, cei 12 hl. malaiu 4 pășnării și ștolele cantorală.

Reflecții au să cânte în strană înainte de alegere în vreo duminică ori sârbătoare, iar reflecțiile să se prezinte personal în ziua alegerii.

Termin de concurs 20 Iuliu n. a. c. Rugărilor se vor adresa senatului școlar interesat. — Cântăreții buni și pricepătoarele de muzică instrumentală vor fi preferiți.

G. Stancu

Tren accelerat între București și Oradea-Mare. Vom avea în curând tren accelerat între București și Oradea-Mare. Din București va pleca trenul la ora 7 și 50 min., va sosi la Brașov la 135, la Cluj la 1059 și la Oradea Mare la 329.

Din Oradea va pleca la ora 1 noaptea la Cluj la 5 dimineața, la Brașov la 348 după amiază, iar la București seara la 1020.

Viena ocupată de aliați. Gazeta „Daily Telegraph” e informată, că Viena va fi ocupată de două divizii italiene și una franceză. Cererea aceasta a făcut-o guvernul austriac, care se teme de o invazie ungară.

Ungaria și semnarea păcii. Se anunță din Budapesta că hotărârea adunării naționale germane din Weimar de a semna pacea a produs la Budapesta și în toată Ungaria o durere nemărginită. Kun Bela a ordonat arborarea drapelului negru pe toate casele din Budapesta și din Ungaria, pentru trei zile. De asemenea a ordonat închiderea prăvăliilor în semn de dolu.

Gărzile bolșeviste bătute. Din Praga se telegrafiază, că garda bolșevistă maghiară a fugit la Megyer. Garda albă se întărește din zi în zi. Garda roșie stă între Balas și Kiskörös în retragere.

Desmășire. Unele ziare au scris că dl. I. Căciulă comisarul de alimentație din Cluj ar fi fost arestat din cauza că ar fi stat în legătură cu fostul primpretor din Huedin. Aceasta știre nu este adevărată și desmășindu-o categoric, atragem luarea

aminate a presei noastre să nu se prea grăbească a expune osândei publice oameni nevinovați, cari au tot dreptul să pretindă reparație pentru injuria ce li s'a adus. Biroul Presei.

Convocare. Comercianții și angajații comerciali români din Ardeal, Banat și părțile de român din Ungaria, sunt invitați a lua parte la primul Congres al lor, care se va ține în Sibiu la 12 și 13 Iulie 1919 în palatul Muzeului Asociațiunii. Scopul: 1. Procurarea informațiilor asupra stării comerțului în diferitele ținuturi. 2. Înființarea unei „Asociațiuni a comercianților români”. 3. Desbaterea măsurilor ce sunt de luat pentru apărarea comerțului național român. 4. Căutarea posibilităților de a intra în legături cu străinătatea. 5. Armonizarea intereselor patronilor cu ale angajaților comerciali. 6. Eventuale propuneri. Comitetul aranjator.

Imprumutul național. Terminul de subscripțiune la Imprumutul național (bonuri de tezaur 5%, cu cuponul de 1 Februarie 1920 și cursul de Cor. 9875) fixat pe 30 Iunie a. c. pentru ținuturile de curând eliberate, s'a prolongit până la 15 Iulie a. c. în aceleași condițiuni.

Publicațiune. Fiindcă pe teritoriul orașului Sibiu s'a constatat boală de porci, dispunem în sensul §-ului 15 al ordinului Nr. 90.000/913 min. agric.: Cât va dura morbul în mod epidemic, e interzis pe acest teritoriu a duce porci la târgurile de săptămână, a exporta sau a importa porci. A vînde porci pentru tăiat sau ținut numai cu permisiunea autorității se poate. A scoate porci la pășune s'u la râuri e interzis. Dacă se observă semne de boală sau more vr'un porc, e dator proprietarul să încunștințeze imediat pe veterinarul Samuel Fehér (locuște în strada Cisnădiei Nr. 9). Contravențiile vor fi pedepsite în sensul §§-lor 149-155 a. t. VII al legii din 1888. Șeful substituit al poliției Schullerus subprefect de poliție

Aviz. Membrii Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesic gr. cat. al Sibiului sunt recerși să-și plătească taxele direct la casa Reuniunii (școala gr. cat., strada Podului Nr. 7), după ce între împrejurările date nu se poate căpăta portărel, altcum cei cu resanțe mai numeroase vor fi șterși din șirul membrilor. Direcțiunea.

Ariz. Învățătorii din județul Sibiu, cari nu și au înaintat la revizorat „Avizul” pentru ajutorul de haine, sunt provocați a-l așterea cât mai îngrabă, căci altcum în lipsa avizului nu li se poate asemna ajutorul

Aviz. Mașinștii și fochiștii dela mașinele de îmblătit, sunt poștiți a se anunța imediat la oficiul subsemnat, pentru a fi scutiți de serviciul militar, Magistratul.

Bioscopul Apollo dela Gesellschaftshaus va reprezenta începând din 8-16 l. c. dramele: „Florette et Pat apon”, „Doulă Auroră gemene”, „Inchisoarea de oțel”, „Andrea la Charmense”. Începutul la 9 ore seara.

Bioscopul orașului tot la 2 zile reprezentație nouă și fascinantă.

Cenzură de avocat. La Cluj și-a început activitatea comisiunea pentru examenele pentru cenzura de avocat (exa-

mene de capacitate). Președintele comisiunii de cenzurare e dl Pompei Micșă, președintele curții de apel (tablă).

Victimele boalei spaniole. La Paris au murit în boală spaniolă — în cursul războiului — 19.000 oameni.

Examenе de avocați și magistrați. La Cluj și-a început activitatea comisiunea de examinare a avocaților și magistraților (Judecătorilor). Președintele comisiunii e dl Pompei Micșă, președintele curții de apel (tablă). La deschiderea acestor examene au fost de față și dnii Dr. A. Lazar și Dr. Hășegan.

Când primește dl Dr. A. Vlad? La Resortul finanțelor s'a statuit timpul de primire pentru particulari pe zilele de Marți și Vineri dela orele 10—12 a. m. In alt timp decât cel indicat șeful resortului Finanțelor nu primește pe nimeni.

Grădini de copil. Societatea ortodoxă a femeilor române (din România veche) a hotărât deschiderea unui însemnat număr de grădini de copil, cu începerea noului an școlar, în Basarabia.

Gazeta partidului țărănesc. In 27 Iunie a apărut primul număr din „Țara Nouă”, organul oficial al partidului țărănesc în vechiul regat.

Revista învățătorilor români. La 20 Iulie va apărea la Cluj o revistă a învățătorilor români din Ardeal, Bănat și Ungaria, scoasă de „Asociațiunea Învățătorilor”. Sunt rugați toți președinții secțiilor de județe să raporteze hotărârile ce le-au luat și toți membrii să și achite de urgență datoritiile. Revista apare sub direcțiunea unui comitet condus de dnii Iuliu Vuia, Anton Domide și Iosif Stanca. Adresa la dl Vuia, Cluj.

Ce vor magnații unguri? Magnații grozii și baronii unguri țin la Viena adeseori întruniri politice unde se înțeleg cum ar putea aduce din nou pe tronul Ungariei pe fostul Împărat și Rege Carol. Pentru scopul acesta s'a organizat o armată de 20.000 oameni din garda albă.

A reapărut „Românul Târnăveanu”. A reapărut la Dicioșânărtin gazeta „Românul Târnăveanu”, organ politic independent. Fondator: Dr. Romul Boila, proprietar și redactor respnz.: Dr. Zaharia Boila.

In vederea alegerilor. Se vestește din București, că s'a hotărât ridicarea (încetarea) cenzurei și a stării de asediu în vederea alegerilor pentru Constituantă.

Delegația femeilor române la general Moșoiu. Doamna Emilia Dr. Rațiu a primit următoarea telegramă:

Comitetul delegației de doamne a sosit la Dobrețin și a predat albumul dlui general în fața ofițerilor dela comandament. Întâiu doamna Bărașanu, apoi doamna Tordășanu în cuvinte pline de înăufletire au salutată pe general în numele femeilor din întreg Ardealul, preasăvând faptele glorioase al generalului. Doamna Bărașanu a predat albumul în uralele tuturor ofițerilor, cari aclamau pe general. Doamnele Bărașanu, Tordășanu și Dr. Gombir au plecat astăzi cu două vagoane fână și buni în Maramurăș pentru a împărți populației sărace de acolo.

Ungurii în Viena. De frica și scârba bolșevicilor s'au refugiat la Viena cam 150.000 de unguri. Gazeta „Az Es.”, care era mult citită și răspândită între unguri, asemenea s'a mutat la Viena. Decand domnesc bolșevicii la Budapesta, foile cele mari ungurești nu mai pot să apară, numai foaia săptămânală: „Vörös Ujság”.

Din isprăvile sârbilor Sârbii au distribuit arme în comunele sârbești de lângă Vârșet, tot astfel și populației ungurești din unele comune care declarase că ar voi să lupte alături de Sârbi. Sătenii sârbi din comunele sârbești de lângă Biserica Albă vin înarmați la hotarele comunelor românești și coasesc semănăturile oamenilor, întrebându-le ca furaj pentru vite. In comunele românești Sârbii fac rechiziții de alimente, cai etc., sîind comunele să plătească prețul cailor rechiziționați.

Autonomia Fiumei. „Le Temps” anunță, că consiliul național din Fiume, a declarat orașul ca stat autonom, care stat își va avea armata și banii proprii.

Dr. Szele Béla arestat, faimosul Dr. Szele Béla din Brașov a fost arestat de către serviciul de siguranță de acolo.

Arestări la Cluj. La Cluj au fost arestați 18 unguri, foști slujbași la ofițiile de finanțe.

Tifos exantematic în Basarabia. Se vestește, că în Basarabia tifosul exantematic se întinde în chip înspăimântător. Numărul morților este foarte mare. Mădicii și leacuri sunt puține pentru a putea împedece lățirea acestei boli cumplite și pronoșioase.

Abonamente pentru „Foala” rugăm a se trimite prin bănci, cum am scris mai înainte în gazetă, Posta încă nu primește bani.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

C. F. J. C. F. J.

Au sosit!
COASE
garantate.

Schimb orice coasă, care nu convine și e cumpărată dela mine, purtând inițialele C. F. J. chiar și în cazul dacă aceea e deja folosită și bătută. Deoarece pachete încă nu primește posta, trebuie făcute cumpărăturile la mine în pravăle.

Carl F. Jickeli
Sibiu—Aiba-Iulia.

Dentistul
MUNTEAN
SIBIU
str. Cisnădiei No. 28
consultații zilnic.

Aviz.

Se află de vânzare în Sibiu un restaurant, crâșmă cu licență și pravălie cu 3 odăi, cuilnă, cuptor de pâine, grajd, pivniță, curte mare, grădină frumoasă cu pomi, coteți pentru 15—20 porci și fântână. Casa este la poziție foarte bună, în colț și se vinde din mână liberă. Cumpărătorul să se adreseze la proprietarul D. Mihai Luncean în Strada Turnătorului N. 1.

S'a pierdut

un cal nurg, înălțime 140 cm, cu stea în frunte, siatgu dinșpoi pîntenog, să anunțe priăria comună în Rășinar, jud. Sibiu.

Cine a pierdut

un mînz galben (șarg) de un an cu stea în frunte, îl află la Nicolae Bănală în Rășinar.

Atelierul dentistic
a lui

E. DICKER

este închis până la 4 August a. c.

Mărfuri nouă

la federația „Infrățirea” Sibiu, Str. Bruckenthal No. 17. Zefiruri în diferite culori, satin negru, cartoane, grenadir, nausouk roza și albastru, sifon, pânză, basmale negre și cu flori, panama șur și în culori, postau, cașmir

cu prețuri foarte convenabile.

Servitor!

La librăria „Foala Poporului” se primește un servitor harnic și de omenie.

Cărți

nouă de tot felul

Ilustrate
Gratulări
și Porturi
naționale

se află în mare alegere la

LIBRĂRIA
Foala Poporului

Cine știe ceva?

— Despre George Bozdoc din Regimentul 23 de honvezi, fost prizonier în Siberia, dispărut acum de un an și jumătate. Cine știe ceva despre el este rugat a înștiința pe tatăl său, George V. Bozdoc, din Vestem No. 150, jud. Sibiu.

— Despre Dumitru Ciocanea din Boarta, freter la Saulești, Reg. de honvezi 24 comp. 3, fost pe frontul Italiei până în 15 Iunie 1918 când a dispărut la 10 oare. Este rugat a încuștița pe tatăl său Maxim Ciocanea în Boarta, poșta Șelcamare, jud. Târnava-mare.

— Despre Vasile Ghiran dela Aghireș, fost sergent (plutonier) la Reg. de Inf. 51 și ajuns prizonier la Ruși în Omsk din Siberia; este rugat să înștiințeze pe nevasta sa Ana Ghiran în Aghires, jud. Cojocna care da un an și jumătate nu mai are știre despre el.

— Despre un soldat din Porumbacul de jos, cu numele Alexe Cotoară, care a servit la Regimentul 23 de honvezi și a fost transportat la Reg. 310 de honvezi în Galiția, anul 1915. Iana August. Deci nevastă-sa și copilul nu mai știu nimic de el. Sânt rugați cari au vre-o știre despre el, să înștiințeze pe Maria Alexe Cotoară, din Porumbacul de jos Nr. 34, jud. Sibiu.

— Despre soțul meu, Martiu Sonntag din Vorumlocu care a servit în armata austro-ungară la Inf. Reg. 131, comp. 10 Bat. 3 Gefegatrener. Ulterior a luptat pe frontul Italian și în 3. Noembrie 1918, a devenit prizonier de unde nu am mai primit nici o știre despre dănsul. Mă rog să-mi răspunde pe adresa Maria Sonntag, comuna Vorumlocu p. n. Kiskapus, jud. Târnava-mare Nr. 164.